

Inhoudsopgave

Inleiding	11
Hoofdstuk 1: Het bestaan van ondernemingen	13
1.1. Wat is een onderneming?	13
1.2. Waarom bestaan er ondernemingen?	14
1.2.1. De bijdrage van Ronald Coase	14
1.2.2. Transactiekosten	15
1.2.3. Eigendomsrechten	19
Hoofdstuk 2: De winstmaximaliserende onderneming	21
2.1. Kost, winst en productie	21
2.1.1. Concepten	21
2.1.1.1. Kost, winst	21
2.1.1.2. Productie	23
2.1.1.3. Schaalopbrengsten	24
2.1.1.4. Substitutie-elasticiteit	26
2.1.1.5. Het multiproductgeval	28
2.1.2. Productiefuncties	28
2.1.2.1. De Cobb-Douglas productiefunctie	28
2.1.2.2. De CES-productiefunctie	30
2.1.2.3. De translogfunctie	31
2.1.2.4. 'Frontier' productiefuncties	32
2.1.3. Winstmaximalisatie bij perfecte concurrentie	33
2.1.3.1. Voorwaarden	33
2.1.3.2. De winstfunctie	35
2.1.3.3. Lemma van Hotelling	37

2.1.4.	Kostenminimalisatie	38
2.1.4.1.	Voorwaarden	38
2.1.4.2.	Minimale kosten bij Cobb-Douglas productiefunctie	40
2.1.4.3.	Gemiddelde en marginale kosten	41
2.1.4.4.	Eigenschappen van kostenfuncties	42
2.1.4.5.	Lemma van Shephard	44
2.1.5.	Dualiteit	44
2.1.5.1.	Winstmaximalisatie en kostenminimalisatie	44
2.1.5.2.	Dualiteit	45
2.1.5.3.	Schaalelasticiteit en kostenfunctie	46
2.2.	Prijszetting	47
2.2.1.	Inleiding	47
2.2.2.	Perfekte concurrentie	48
2.2.3.	Monopolie	48
2.2.3.1.	Algemeen geval	48
2.2.3.2.	Prijsdiscriminatie	49
2.2.4.	Oligopolie	54
2.2.4.1.	Situering	54
2.2.4.2.	Cournot-Nashanalyse: een voorbeeld	55
2.2.4.3.	Bertrand-Nashanalyse: een voorbeeld	56
2.2.4.4.	Prijsleiderschap	57
2.2.5.	Prijszetting in de praktijk	58
2.2.5.1.	Inleiding	58
2.2.5.2.	Cost-plus prijszetting	58
2.2.5.3.	'Administered price'	59
2.3.	Advertising	59
2.4.	Hiërarchie	62
2.4.1.	Inleiding	62
2.4.2.	Bereik	63
2.4.3.	Taak	63
2.4.5.	Controleverlies en hiërarchie	65
2.5.	Lonen	68
2.5.1.	Principe	68
2.5.2.	Competitieve product- en factormarkten	68
2.5.3.	Niet-competitieve arbeidsmarkt	69

Hoofdstuk 3: De nutsmaximaliserende manager	71
3.1. Hoe het begon: Berle en Means	71
3.2. Omzetmaximalisatie	71
3.3. Groeimaximalisatie	74
3.4. Nutsmaximalisatie	76
3.4.1. Discretionair gedrag	76
3.4.2. Risicoattitude	78
3.5. 'Satisficing' gedrag van managers	80
Hoofdstuk 4: De winstmaximaliserende eigenaar	83
4.1. Inleiding	83
4.1.1. Principaal en agent: concepten	83
4.1.2. Jensen en Meckling (1976)	85
4.1.2.1. Eenvoudig model	85
4.1.2.2. Optimale dimensie	89
4.1.2.3. Agency en monitoring	90
4.1.2.4. Scheiding van management en controle	90
4.2. Contracten, motivatie en beloningsstructuur	91
4.2.1. Contracten en principaal-agent relaties	91
4.2.2. Het fundamentele incentiveprobleem	91
4.2.3. Optimaal beloningschema in een eenvoudige wereld	93
4.2.4. Lineaire vergoedingsregels	95
4.2.4.1. Definities	95
4.2.4.2. Haalbaarheid	97
4.2.4.3. Informatiewaarde	97
4.2.4.4. Optimale motivatie-intensiteit	98
4.2.4.5. Prestatienormen	99
4.2.4.6. Fusies en optimale contracten	100
4.2.5. Personeelsbeleid	102
4.2.6. Speltheoretische benadering	103
4.3. Kapitaalstructuur	105
4.3.1. Agencykosten van schulden	105
4.3.2. Vermogensstructuur	108
4.3.3. Agencykosten en kredietbeperkingen	108

4.4.	De rol van financiële informatie en externe controle	110
4.4.1.	Contracten	110
4.4.2.	Externe controle	111
4.5.	Bevoegdheidsverdeling tussen bestuurders en managers	111
4.6.	Marketing	114
4.7.	Corporate Governance	115
Appendix 1: Homothetische functies		119
Appendix 2: Cobb-Douglasfunctie		122
Appendix 3: CES-functie		125
Appendix 4: Translogfunctie: schaalearlasticiteit		127
Appendix 5: Optimalisatie		128
Appendix 6: Eigenschappen van winstfuncties		132
Appendix 7: Hotellings lemma		134
Appendix 8: Eigenschappen van de kostenfunctie		135
Appendix 9: Lemma van Shephard		136
Appendix 10: Gemiddelde en marginale kosten		137
Appendix 11: Monopolieprijzetting:		
	eerste orde voorwaarde	138
Appendix 12: Derdegraads prijsdiscriminatie		139
Appendix 13: Dorfman-Steiner theorema		140
Appendix 14: Controleverlies en hiërarchie		141
Appendix 15: Ondersteunbare groei		143
Appendix 16: Williamsons nutsmaximaliserende manager		145
Appendix 17: Nut en risicoattitude		146
Appendix 18: De nutsmaximaliserende risicogevoelige manager		149
Appendix 19: Incentiveproblemen		151
Appendix 20: Lineair beloningsschema		153
Appendix 21: Bevoegdheidsdelegatie		155
Bibliografie		157
Symbolen en afkortingen		163